Speak please - "Na/please" is nothing but language of request" [Berakhot 9a] Why this request? Is it possible that the Israelites were so tired of silver and gold that they God/Moses needed to ask them to ask!?

And moreover the meaning of "in order that that righteous one not say" is incomprehensible. Is it possible that the Holy Blessed One wouldn't wish to keep His promise!? Rather, "in order that that righteous one" this matter was asked by the sages and they didn't explain it until they [our current sages] explained it in this time in which arose the question of the reparations from Germany the accursed on account of the wealth of Israel that she stole and that she laid waste to in her land and in every place wherein the impure footprints of her [Nazi] soldiers marched, her murders who slew more than 6 million of our Israelite brethren, dwellers in Europe.

—<u>Oznayim LaTorah: Parashat Bo.</u> pp. 90-91

דבר נא - "אין נא אלא לשון בקשה" (ברכות ט) בקשה זו למה? האם היו ב"י אז מואסים בכסף וזהב, שצירך היה לבקש אותם שישאלו? וגם הטעם "כדי שלא יאמר אותו צדיק" אינו מובן! וכי אין הקב"ה רוצה לקיים הבטחתו!? אלא "כדי שלא יאמר אותו צדיק" דבר זה נשאל לחכמים לא פירשוהו עד שפירשו הזמן הזה שבו עלתה שאלת השילומים מגרמניה הארורה בעד רכוש ישראל ששדדה ושהחריבה בארצה ובכל מקום שדרכה כף רגל הטמאה של קלגסיה, רוצחיה שהרגו יותר מששת מיליון מאחב"י יושבי אירופה.

And when they overpowered and defeated their enemies, the question of reparations for the people of Israel for the sake of their [stolen] wealth] arose. And the heart of the people was divided in two, some of them saying, "Shall our murders also become our inheritors!?" and some of them arguing that "the people of Israel should not come into any negotiations at all with these wicked ones! And why should the nations say that we have taken a ransom for the souls of our brethren whose blood they spilled like water!?" And from this we can gain understanding of our ancestors' feelings going out of Egypt, for certainly there were among them many parents whom the Egyptians had bereaved them of their sons. and they didn't want to come into negotiations with those who had afflicted them and slaughtered their children! And they considered the silver and gold that they would receive from the Egyptians as "civil damages paid for causing the fetus to abort" a blood ransom for the lives of their children that they [the Egyptians] cast into the Nile or placed within the walls of Pitom and Ramses in places of bricks! And it was because of this that they would not [be willing to] receive anything from them [the Egyptians]. —Oznayim LaTorah: Parashat Bo,

<u>pp. 90-9</u>1

וכאשר גברו עליהם אויביהם ונצחום, עלתה שאלת השילומים לעם ישראל בעד רכושם. ויחלק לב העם לשנים: קצתם אומרים, "האם רוצחינו יהיו גם יורשנו?! וקצתם טוענים שאין לעם ישראל לבוא בשום מו"מ עם הרשעים האלה. ולמה יאמרו בגוים שלקחנו כופר לנפשות אחינו, ששפכו את דמם כמים?!" ומזה נקח להבין את רשות אבותינו יוצאי מצרים, שבוודאי היו ביניהם הרבה אבות שהמצרים שכלו אותם מבניהם, ולא רצו לבוא במו"מ עם מעניהם ושוחטי ילדיהם. וחשבו את הכסף והזהב שיקבלו מהמצרים "כדמי ולדות" כפר בעד נפשות עולליהם שזרקו ליאר או

במקום לבנים. והיה בעד זה, שלא יקבלו מהם שום דבר.

ששמו בחומות פתם ורעמסס

Opposite them, others argued that an exchange for their 210 years of servitude in brick and mortar had [justifiably] come to them. And God saw [fit] to incite the blood avengers, for their hearts were hot about the the life of their little ones. Their spirits were bitter on account their sons who they [the Egyptians] had slaughtered within the baths of Pharaoh. And [God] didn't overturn the asking for vessels of silver and gold over them like a tub [as God did with Mount Sinai acc. to Shabbat 88b] and did not command the entire congregation of Israel to do so. Rather God beseeched them, i.e "Say, please, in the hearing of the people, so that they will ask for vessels of silver and gold..." And the meaning of this: Although they [wanted] to renounce/forgo [reparations] and didn't want the silver and gold, even so, "in order that that righteous one [Abraham] not say, "And they [my descendants] will serve them and they [the Egyptian]s will afflict them" was fulfilled, "but afterward they [the Israelites] will go out with great wealth" was not fulfilled for them", it is incumbent upon them [the Israelites] to take it. —Oznavim LaTorah: Parashat Bo,

pp. 90-91

לעומתם טענו אחרים שמגיע לעם ישראל שכר חלף עבודתם בחמר ובלבנים רד"ו שנה. והיה ראה ללבות גואלי הדם, כי יחם לבבם על נפש עולליהם. נפשם מרה עליהם על בניהם שנשחטו לתוך אמבטיות של פרעח. ולא כפה עליהם את שאלת כלי כסף וזהב כגיגית, ולא צוה על כל עדת בני ישראל לעשות כן. אלא בקש מהם... "דבר נא באזני העם ושישאלו". והטעם לזה: אף שהם מוחלים ואינם רוצים בכסף המצרים, אבל "כדי שלא יאמר אותו צדיק," 'ועבדום וענו אתם קיים בהם' "ואחר כן, יצאו ברכש גדול" לא קיים בהם" עליהם לקחת.